

Vážení čtenáři,

příroda se barví a snižuje svůj vláhový deficit, omezené jsou i naše možnosti v oblasti kulturního a společenského využití.

V komorní atmosféře proběhlo třeba sázení ovocných stromů na Kosíři či Pochod za obnovu Českého království. Skončila přehlídka dokumentárních filmů v Jihlavě. Na hradě Šternberk byla ukončena rekonstrukce unikátního souboru historických kamen. 10. výročí vzniku oslaví Galerie-zet ve Velké Bystřici, výstava k tomuto výročí byla

prodloužena až do 21. ledna 2021. Připomeneme si Den válečných veteránů. S Bc. Jánem Kadlecem se můžete vydat za drobnými památkami dalších obcí na Prostějovsku. Připravuje se sčítání ptáků na krmítkách.

V barevné verzi můžete náš měsíčník sledovat na www.kcolomouc.cz.

Klidný podzim přeje

Redakce

- Drobné památky Jednova a Labutic
- Naučné FSC Lesní stezky lákají návštěvníky
- ČSOP – Ekocentrum Iris
- Evropský Festival plectva
- Mimořádná ptačí sezóna na rybníku Nesyt
- Třetí ročník sčítání ptáků na krmítkách
- Restaurování unikátních kachlových kamen
- Svěcení laviček bl. Karla
- Pohár sv. Václava bez vítězů
- 7. pochod za obnovu Českého království

Rodinný Penzion Majorka

Nově a stylově zrekonstruovaný secesní dům postavený Janem Husičkou v letech 1867–1872. Statek s konírnou býval ve své době nejkrásnějším domem v obci Slatinice. Manželé Husičkovi měli dceru Marii, která se po I. světové válce provdala za Františka Koudelku, důstojníka rakouské armády, který se narodil v nedalekých Draha-

novicích. Marie Koudelková Husičková byla zvaná podle hodnosti svého manžela „Majorka“.

Dnes je z bývalého statku stylový penzion, který svým návštěvníkům nabízí ubytování v šestnácti pokojích. Pro náročné klienty je připraveno VIP apartmá Pekárna, vybavené stylovým nábytkem a americkými kamny.

Všem hostům je k dispozici společenská místnost a dále se v objektu penzionu nachází stylově zařízený prostor Pekárny. Oba tyto prostory lze využít pro firemní večírky, oslavy narozenin, rauty a jiné společenské akce. Pro školení a semináře nabízí penzion vlastní vybavenou školicí místnost pro 40 osob.

Lázně Slatinice
A.D. 1526

Lázně Slatinice a. s.,
Slatinice 29, 783 42,
www.lazneslatinice.cz,
recepce@lazneslatinice.cz

Konicko Drobné památky Jednova a Labutic

Místní část obce Suchdola Jednov leží na křižovatce silnic ze Suchdola do Brodku a z Runářova do Hrochova. Nachází se na katastru Suchdola, jeho okolí je bezlesé, zástavba osady se svažuje směrem do údolí Brodeckého potoka. Vznikla na lesní mýtině, kde se pásli vepři, v místě „Na sviním“. V údolí pramenila čistá voda, místním mlynářem byla vyhloubena studánka, u níž stály tři habry, na nichž se mu zjevila Panna Marie Sedmibolestná. U poutní kaple se studánkou byl v druhé polovině 18. století postaven hostinec a poustevna a začali se tu usazovat jednotliví domkáři. V roce 1800 měla osada název „U kaple“. Až v roce 1801 se osada stala samostatnou s názvem Ainsersdorf – Jednov. Název Jednov vznikl překladem původního německého názvu Ainsersdorf, který osada dostala podle jména guberniálního rady svobodného pána z Ainsernů. Na pečeti je nápis: PECEŤ DIEDINI GEDNOW, na ní je ve znaku kopcovitá lesní krajina, na jednom vršku přeražený sloup, nad okrajem zjevení Panny Marie, u stromů číslice 1. V roce 1834 měl Jednov 43 domů a 277 obyvatel.

Nejvýznamnější památkou Jednova je Poutní farní kostel Navštívení Panny Marie, který stojí na místě původní kaple pro poutníky. V letech 1763–1765 byl postaven mariánský poutní kostel, který byl rozšířen v letech 1806–1809. V roce 1911 k němu byla přistavěna nová věž a průčelí. Na hlavním oltáři je umístěna původní dřevěná soška Bolestné Matky Boží. V kostele je také socha Anděla Víry z druhé čtvrtiny 18. Století, reliéf Piety

z doby před rokem 1760, obraz sv. Jana Nepomuckého z 18. století a zvon z roku 1655. Na průčelí jsou ve výklencích umístěny sochy svatých Cyrila a Metoděje. Původní pramen vyvěrá pod hlavním oltářem a je vyveden mimo kostel do vodní kaple s přístupem od silnice. K poutnímu místu chodilo 50 procesí ze širokého okolí a až 10.000 poutníků za rok. Tradice poutí nezaklikla. Velká pout' se koná ve svátek Navštívení Panny Marie (31. 5.), pout' bývá první neděli v červenci.

Pod kostelem stojí kaplička nad zázračnou studánkou. Byla postavena v empírovém slohu jako přístřešek pro pramen pitné vody, v roce 1904 byla obnovena do dnešní podoby, původní stavba hrozila sesutím, pramen Svaté vody byl vyveden do kohoutku, nad průčelím je výklenek se soškou Panny Marie Lourdské.

Nad kostelem je ve farské zahradě umístěna Mariánská zahrada. Byla nově zřízena v roce 2004 místním farářem polského původu, v zahradě jsou umístěny bronzové sochy Panny Marie na kamenné mohyle a žehnajícího papeže Jana Pavla II, dále kovový kříž a litinový křížek nad schodištěm.

Mimo Mariánskou zahradu jsou v Jednově čtyři kamenné a litinové kříže:

Před kostelem stojí žulový misijní kříž, památka na sv. misi v roce 2006. Na kříži je pozlacený Kristus, nápis „Misie 2006“ a „V kříži spásai“.

Za kostelem stojí na místním hřbitově kamenný kříž. Hřbitov byl postaven v roce 1785, 24. července 1785 byl na hřbitově postaven kříž. Nový kamenný kříž byl postaven a vysvěcen o pouti 8. Září 1902. Na podstavci má reliéf Panny Marie, dole je nápis: „Svět zranil tě tvé slzy kanou u kříže“, vzadu je nápis: „Ke cti a chvále Boží věnovala Terezie Zatloukalová ze Sukdola 1902“.

Drobné památky Jednova a Labutic

Na horní křižovatce stojí pod bývalou školou litinový kříž na kamenném podstavci. Dole má reliéf anděla, je bez nápisu, v archivu je revers na železný kříž od představených obce z 30. 3. 1871.

Další litinový křížek stojí pod vesnicí v údolí, na podstavci má nápis: „Kdo miluje mne přikázání má zachovává“. Vzadu je napsáno: „Kříž Martina Trundy“. V archivu je uloženo povolení svěcení z 17. 5. 1905.

Dalšími památkami Jednova jsou dva Svaté obrázky na sloupkách.

Pod vesnicí u polní cesty stojí obrázek Panny Marie na dřevěném sloupku, sloup i skříňka jsou zeleně natřené.

U polní cesty k Suchdolu je postavený na železném sloupku v dřevěné krabici obraz Madony.

Mimo zachované památky je v kronice zmiňována soška sv. Floriána, s reverzem Františka a Mariány Dostálových – na poli našem, na cestě k obci Labutické stojící sochu s obrazem svatého Floriána

Sv. Florián ve výklenku hasičské zbrojnice

mučedníka z dřeva zhotovenou, úpis z 23. 3. 1871, bohužel již zmizela.

Uprostřed vesnice byl nad silnicí postaven v roce 1928 pomník padlým. Je to žulový jehlan na kamenné mohyle, pod křížem je nápis: „Památce padlým občanům ve světové válce 1914–1918“. Dole je nápis: „Zde domov náš lež v dále hroby naše“, část výzdoby chybí? Na pomníku je 9 jmen, původně tu bylo 7 fotek, teď jich je jen 6. Dole v mohyle je reliéf ženy truchlící nad hrobem padlého muže. 20. října 1928 pořádal hasičský sbor jednovský odhalení pomníku, pomník byl pořízen hlavně hasiči, zhotoven byl kamenickým mistrem Otáhaelem z Konice. Pomník padlých byl po projevech vysvěcen, v kronice se píše, že „slavnost“ se vydařila!.

Mimo to byly ve vesnici také technické památky, bývalý vodní mlýn v údolí již zmizel. Na horním konci stojí dosud větrák – větrný mlýn z roku 1848. Je to kruhová stavba s lopatkami.

Lidová tradice vypráví, že zde u pramene v Suchém dole křtili pohany slovanští apoštolové Cyril a Metoděj, když tudy procházeli z Velehradu do Čech.

Pověst o založení Jednova:

V krajině se konaly hony na jelena a na mýtině pásli suchdolští pasáci vepře. Odedávna zde byl pod třemi habry nevysychající pramen dobré vody. Šel kolem mlynář Martin Kroutil a spatřil v záři Panu Marii Sedmibolestnou. Když svatý jev zmizel, dostal vnuknutí, druhý den tam šel a se synem Janem vyčistili studánku od bahna. Ze země vytrysklo sedm pramenů, voda měla zázračné účinky, sloužila k obcerstvení i uzdravení, kdo ji požil, cítil ulehčení a uzdravení.

Drobné památky Jednova a Labutic

Příklady uzdravení:

1. Správce statku Ptení jménem Minát měl neduživost – cítil se po napití lépe, jeho paní nemocí sklíčená – úplněho zdraví nabyla.
2. Paní z pruské šlechty z rodiny z Ainsernů, byla v Brně, nechala si donést vodu, pila ji a uzdravila se, pak přijela osobně, neznala cestu – koně sami šli, až na kolena padli u studánky, dala sem sochu Panny Marie Sedmibolestné, mlynář Kroutil upravil studánku, vystavěl kapličku a do ní umístili sochu – lidé ji ctili a prosili ji. Chodily sem zástupy lidí.
3. Sedmiletý chlapec Laurenc Grepel z Dešné, 20 neděl na svých údech zmrzačený, donesli mu vodu, užil trojí koupel z ní, po třetí koupeli docela uzdraven byl – velký zázrak se roznesl do kraje. Chodily sem zástupy lidí, to se nelíbilo farářům z Konice, sochu nechal dát do ptnského chrámu, dána na boční oltář, ale třikrát se vrátila na habr, to místo si Panna Maria vyvolila. Minát prodal statek olomouckým klariskám a klášter vystavěl roku 1766 kapli ku cti Navštívení Panny Marie. 27. 9. 1766 zde byla mše svatá.

Abatyše ustanovila poustevníka a nechala tu postavit poustevnu

Labutice

Kaple sv. Štěpána prvomučedníka

Familiantská osada Labutice tvoří západní část dnešní obce Suchdol. Rozkládá se na plošině ve výšce 550 m.n.m. pod lesem Boří. Měla vlastní katastr ve tvaru trojúhelníku trochu připomínajícího zvon. Jižní hranici tvoří údolí Brodeckého potoka. V roce 1960 byla přičleněna k Suchdolu. Název Labutice vznikl překladem německého názvu Schwanenberg, jenž dostala osada po guberniálním radovi svobodném pánovi ze Schwanenberka, který dvůr rozměroval. Schwan znamená labuť. Obec byla vytvořena rozdělením panského dvora zvaného Nový dvůr v roce 1785 a byla

osazena 23 osadníky německé národnosti. Na pečeti je razítko s labutí uprostřed. V roce 1791 zde bylo 19 domů a 76 obyvatel. Během konce 19. a začátkem 20. století došlo k velké změně v přihlášení se obyvatel k německé a české národnosti. Zatímco v roce 1880 tu žilo v 31 domech 190 obyvatel, z toho 152 německých a 38 českých, tak v roce 1921 se poměr obrátil, žilo zde 199 obyvatel, z toho 37 německých a 167 českých. Části osady se nazývají: Uličky, Vévoz, Ve dvoře.

K místním památkám patří kaple, dva kamenné kříže a Boží muka.

Kaplička nad studánkou se Svatou vodou

Drobné památky Jednova a Labutic

Socha Panny Marie na oltáři

Na návsi u silnice stojí stavba kaple sv. Štěpána prvomučedníka z konce 18. století. Volně stojící kaplička obdélníkového půdorysu s trojbokým závěrem a s věží zvonice s profilovanou římsou má na oltáři sochu Panny Marie.

U rozcestí v obci stojí v kovovém oplocení kamenný kříž krytý plechovou stříškou. Na kříži je pozlacený Kristus, kříž je pěkně opravený. Na podstavci má nápis: „Dokonáno jest!“. Pod kruhovým reliéfem Panny Marie je nápis: „Pochválen buď Ježíš Kristus“. Vzadu: Postaven 1900, Opraven 1931.

Kamenný kříž na návsi

U silnice do Jednova stojí nový žulový kříž na starém pískovcovém základu. Na přední straně má nápis: „Buď pochválen Pán Ježíš Kristus!“. Na kříži je malý kovový Kristus, dole má nápis: „Človče, zde málo postůj, rány moje rozvažuj! Rány moje kynou léta tvoje hynou. Přijde smrt soud tobě nastane, kam duše tvá se dostane?“. Vzadu je věnovací nápis: „Ku cti a chvále Boží a na památku zemřelého Jaroslava Hejdy. 15.II.1902 + 21.VI.1931 věnuje manželka 1934“. Dole: Věřící! Za spásu duše pomodli se otčenáš“.

Kamenný kříž u silnice do Labutic

Kaplička – Boží muka nad Labuticemi

U silnice do Dešné stojí kaplička – Boží muka otočená k obci. Je to půlkruhová stavba se špičatým závěrem. V malém hlubokém výklenku je svatý obrázek Ježíše Krista, před ní je kamenný stupeň.

U Labutic v trati „U křehova“ byli v roce 1866 pohřbeni zdejší zemřelí z osady na cholery.

Dnešním dílem končí putování za drobnými památkami Suchdola. Zároveň jsme navštívili Labutice - první obec původního německého jazykového ostrůvku, který se rozkládal kolem Brodku u Konice. V příštím díle poznáme památky sousední obce Dešná.

Ján Kadlec

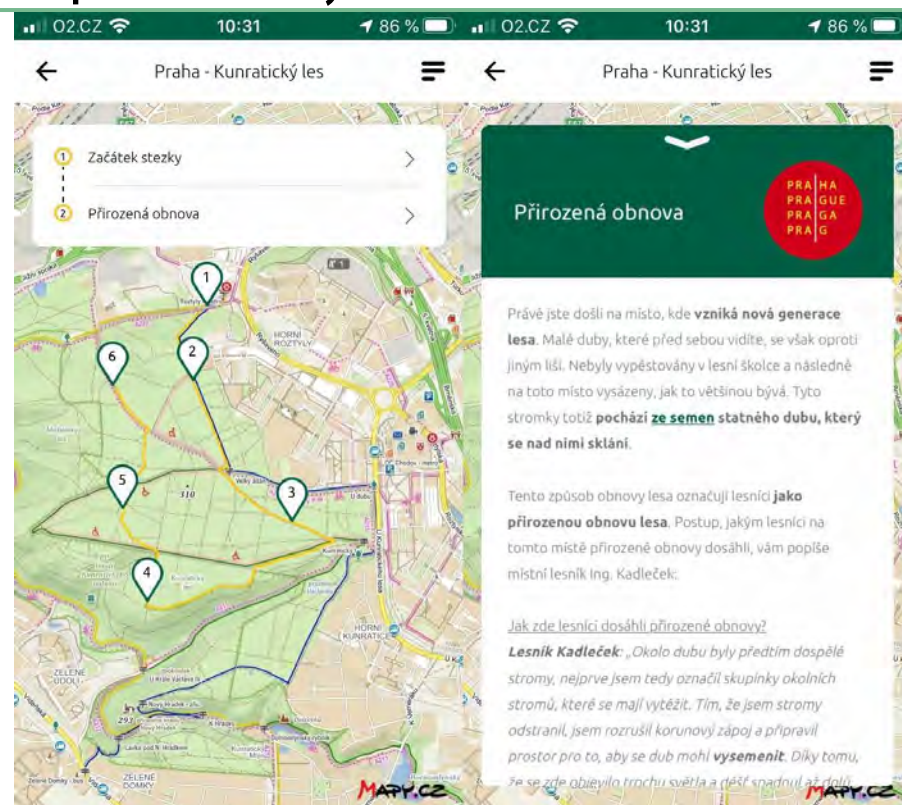
Naučné FSC Lesní stezky lákají návštěvníky nejen do městských a obecních přírodě blízkých lesů

FSC ČR spustilo na začátku letošního října nový projekt naučných lesních stezek, které své návštěvníky zavedou do nejkrásnějších českých přírodě blízkých lesů. Česká národní kancelář certifikace FSC® (Forest Stewardship Council®) připravila celkem 10 samostatných stezek, které se nacházejí v městských lesích ve Zlíně, Hradci Králové, Březové nad Svitavou ale například i v Praze nebo na Kokořínsku a v Krkonošském národním parku. Součástí projektu je i speciální mobilní aplikace „FSC Lesní Stezky“. Ta návštěvníky provede po jednotlivých stanovištích stezek, na kterým jim názorně ukáže základní prvky přírodě blízkého lesního hospodaření. Aplikaci lze používat na chytrých telefonech s operačním systémem iOS i Android a stáhnout ji lze na webu www.fscstezky.cz. Kromě otevření lesních stezek podpoří letos FSC ČR nejen městské a menší lesy také vydáním připravovaného lesnického manuálu a bezplatnými individuálními konzultacemi pro vlastníky a správce lesů.

„Jsem moc rád, že díky našemu projektu FSC Lesních stezek přivedeme návštěvníky do krásných a příkladně obhospodařovaných FSC certifikovaných nejen městských a obecních lesů v Česku a budeme jim moci přímo na místě názorně ukázat, jak to vypadá, když se v lese hospodáří přírodě blízce,“ vyzdvihl ředitel FSC ČR Ing. Tomáš Duda. Jednou z hlavních výhod FSC Lesních stezek je, že na ně návštěvník může vyrazit kdykoli se mu to hodí. To umožňuje nová mobilní aplikace z dílny FSC ČR, která slouží jako navigátor a průvodce v jedné osobě. Díky ní se můžou návštěvníci na stezce dozvědět podobné množství informací, jako kdyby byli na komentované prohlídce s profesionálním lesníkem. Aplikace jim totiž na pravidelně rozmístěných stanovištích přímo v lese ukáže a popíše základní prvky přírodě blízkého lesního hospodaření. Návštěvníci stezek se tak i v současné komplikované době mohou dozvědět, co znamenají pojmy jako mrtvé dřevo a doupné stromy nebo jak funguje přirozená obnova v lese a jak čelit v lesích kalamitám, suchu a klimatické změně.

Mobilní aplikace **FSC Lesní stezky** je dostupná pro chytré telefony s operačním systémem iOS i Android a lze si ji stáhnout zdarma na webu www.fscstezky.cz.

Mobilní aplikace **FSC Lesní stezky** je dostupná pro chytré telefony s operačním systémem iOS i Android a lze si ji stáhnout zdarma na webu www.fscstezky.cz.

CZ. Pomocí aplikace si uživatel může jednoduše vyhledat stezku, která je mu nejbližší a najít, kde se nachází její začátek. Ve Zlíně, Hradci Králové, Březové nad Svitavou a na obou pražských stezkách je začátek stezek v lese označen také informační tabulí. Ta kromě jiného umožní vyrazit na stezku i návštěvníkům lesa, kteří se na její začátek dostanou úplnou náhodou, například během vycházky či lesní turistiky. Na každé z informačních tabulí je jednoduchý návod, jak se na FSC Lesní stezce orientovat, a také dobře viditelný QR kód, který umožní náhodným návštěvníkům stáhnout si mobilní aplikaci FSC Lesní Stezky do svého přístroje přímo na místě a začít ji rovnou využívat k navigaci a získávání vědomostí v lese. Na zbývajících pěti stezkách nainstaluje FSC ČR informační panely do konce letošního roku.

Jedním z dlouhodobých cílů české národní kanceláře FSC je mimo jiné podpora menších, obecních a městských lesů. Kromě snahy o zvýšení jejich návštěvnosti prostřednictvím nových lesních stezek vydá FSC ČR během letošního podzimu také podrobný manuál nejen pro městské

a obecní majitele a správce lesů, který bude tematicky zaměřený na výhody FSC certifikace a přírodě blízkého lesního hospodaření. „Chceme poskytnout vlastníkům a správcům lesů, kteří o FSC certifikaci přemýšlejí, maximální podporu. Kromě připravovaného manuálu rádi poskytneme všem zájemcům bezplatné individuální konzultace prostřednictvím telefonického nebo video hovoru,“ doplnil ředitel FSC ČR Tomáš Duda. Zaslání manuálu a bezplatnou individuální konzultaci si lze rezervovat na emailu info@czechfsc.cz.

O přírodě blízkém lesním hospodaření, které je společným tématem všech FSC Lesních stezek a FSC ČR ho prostřednictvím svého certifikačního systému dlouhodobě prosazuje, se v poslední době mluví stále častěji. Především je zmiňováno jako účinný nástroj pro přípravu českých lesů na klimatické změny a jejich negativní projevy jako je sucho a kůrovcové kalamity, které v posledních letech těžce zkoušejí především české smrkové porosty.

Kromě environmentálních benefitů má FSC certifikace současně také neméně důležité ekonomické výhody. Mezi kon-

Naučné FSC Lesní stezky lákají návštěvníky nejen do městských a obecních přírodě blízkých lesů

krtní přínosy, které vedou vlastníky lesů k získání certifikátu FSC, patří především stabilní odbyt dřeva. Certifikované suroviny je na českém trhu nedostatek a dřevopracovatelé jsou ochotni takové dřevo odebírat přednostně, případně za něj vyplácet finanční bonus. To se projevuje jako důležitá výhoda především v odbytové krizi posledních několika let způsobené kůrovcovou kalamitou. Pro správce obecních lesů navíc FSC certifikace představuje vhodný nástroj pro nezávislou garanci vysoké úrovně hospodaření ve veřejných lesích, kterou následně můžou využít při prezentaci místním obyvatelům.

O FSC

Základní ideou mezinárodní organizace FSC® (Forest Stewardship Council®) je podporovat ekologicky šetrné, sociálně prospěšné a ekonomicky životaschopné obhospodařování lesů, a tím napomoci chránit ohrožené světové lesy. Proto FSC vytvořilo prestižní mezinárodní systém certifikace lesů a podniků, které dřevo z certifikovaných lesů zpracovávají ve výrobky. Logo FSC na výrobku pak znamená záruku, že svým nákupem podporujete lesní hospodaření šetrné k přírodě a místním lidem.

Národní kancelář FSC ČR již více než deset let prosazuje environmentálně vhodné, sociálně přínosné a ekonomicky životaschopné lesní hospodaření v České republice. Jedním z cílů FSC ČR je také informování a vzdělávání o odpovědné spotřebě a možnostech podpory šetrného a přírodě blízkého hospodaření v lesích.

Další informace také na: www.czechfsc.cz a www.poznejdrevu.cz.

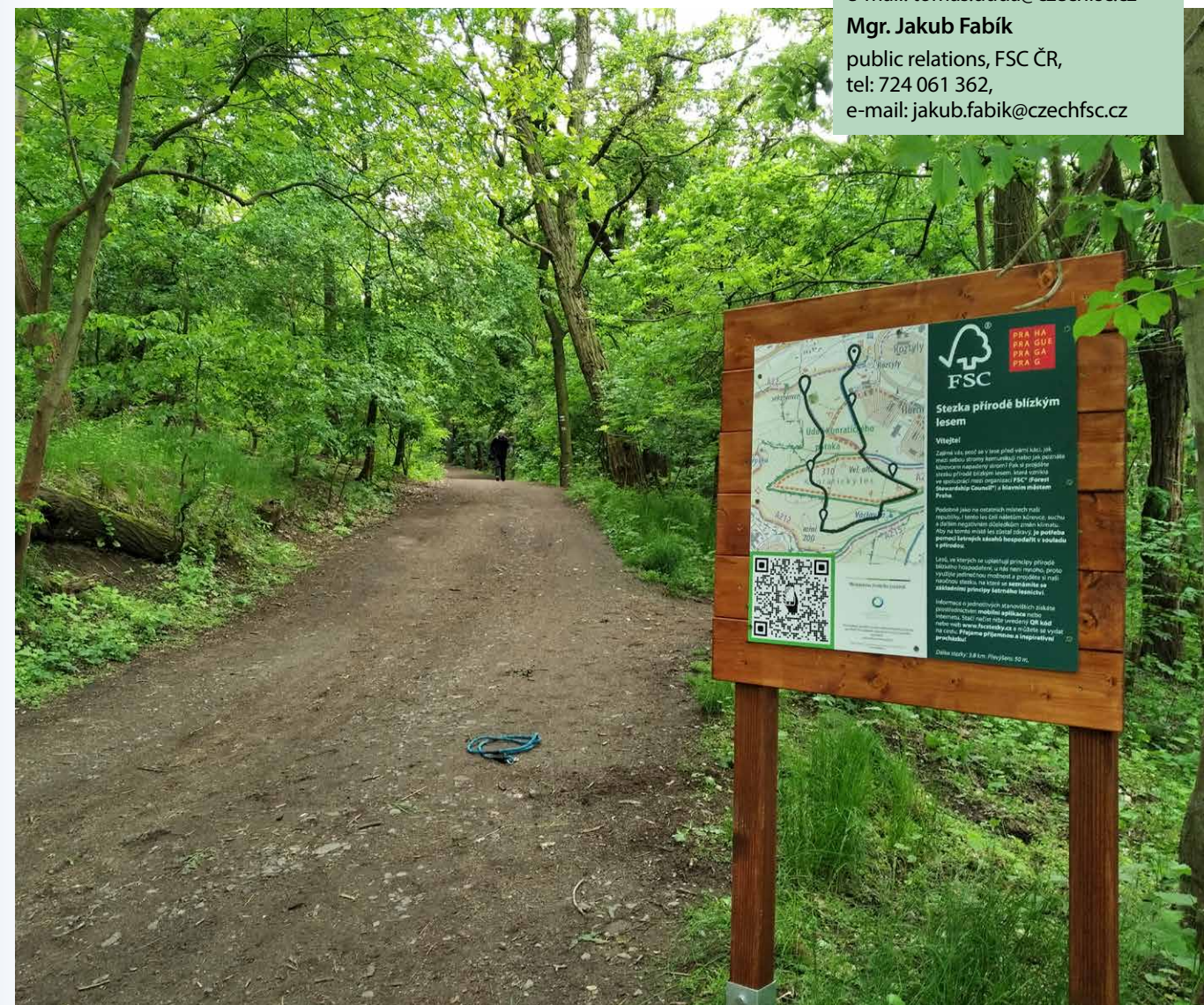
Kontakt:

Ing. Tomáš Duda

ředitel FSC ČR, tel.: 737 406 093,
e-mail: tomas.duda@czechfsc.cz

Mgr. Jakub Fabík

public relations, FSC ČR,
tel.: 724 061 362,
e-mail: jakub.fabik@czechfsc.cz

Ministerstvo životního prostředí

Podpora přírodě blízkého hospodaření v menších a obecních lesích je podpořena Ministerstvem životního prostředí. Informace nemusí vyjadřovat stanoviska MŽP.

ČSOP – Ekocentrum Iris plánuje na listopad tyto akce:

Akce proběhnou pouze v tom případě, že nebudou v rozporu s nařízením vlády ČR!
Aktuální informace na www.iris.cz a na tel. 603 730 594.

Naučná stezka na Stráž středa 4. 11. od 9:50 do 14:45 hod.

Výcházka pro seniory okolím Smržic. Ráno společný odjezd v 9.50 z aut. nádraží (st. č. 9) do Smržic. Projdeme si naučnou stezku Údolíčko, podíváme se na kopec Stráž s výskytem nejstarších hornin okruhu Prostějov. Cestou si povíme zajímavosti o historii místa i o starých krajových odrůdách v místním sadu. Návrat autobusem ze Smržic do Prostějova ve 14.45. Délka trasy asi 5 km.

Plumlovská přehrada středa 11. 11. od 8 do 12 hod.

Výcházka pro seniory kolem Plumlovské přehrady. Ráno společný odjezd v 8:00 z aut. nádraží (st. č. 11) do Mostkovic. Zde se podíváme do historických map i na dva

staré mlýny. Kolem Plumlovské přehrady se vydáme až do Plumlova. Cestou se budeme zastavovat u místních zajímavostí a ukážeme si historické fotografie ze stavby přehrady. Návrat do Prostějova z Plumlova kolem poledne. Délka trasy asi 4 km.

Svatá voda u Cakova a pramen Baběnce

středa 18. 11. od 8 do 14 hod.

Výcházka pro seniory do lesů nad Terezkým údolím. Vydáme se hledat pramen potoka Baběnce a dojdeme až ke Svaté vodě u Cakova s kapličkou a venkovní galerií obrázků místního malíře. Ráno sraz v 7:45 na hl. nádraží v Prostějově, společný odjezd v 8:02 do Náměště na Hané. V Náměšti předsedneme na autobus do Nových Dvůrů. Odtud se vydáme ke Svaté vodě, dále pak k prameni Baběnce a lesy nad Terezkým údolím dojdeme zpět do Náměště. Návrat vlakem do Prostějova do 14 hod. Délka trasy asi 7 km.

Zamykání studánek a výstup na Chlum

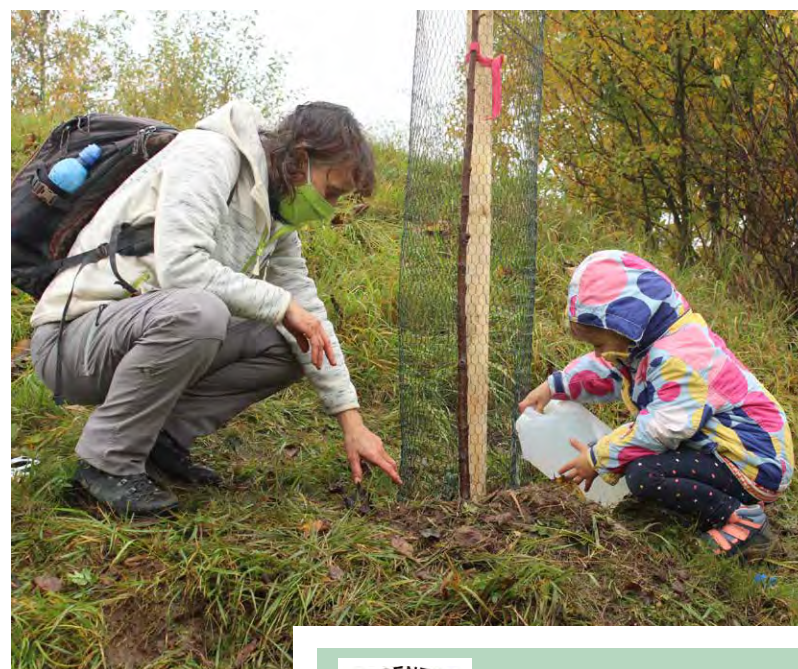
sobota 21. 11. od 9:20 do 14 hod.

Výcházka pro rodiny s dětmi za studánkami v okolí Seloutek. Cestou také vystoupíme na vrchol Chlumu. Pro děti budou připraveny hravé aktivity, pro dospělé informace o studánkách. Ráno odjezd autobusem do Seloutek v 9:20 (st. č. 12). Návrat opět ze Seloutek do 14 hod. Délka trasy asi 6 km.

Naučnou stezkou Pivín - Skalka

středa 25. 11. od 9:45 do 14 hod.

Výcházka pro seniory a další zájemce povede z Pivína po trase nové naučné stezky mezi Pivínem a Skalkou. Navštívíme jezírka nad Skalkou a obejdeme lázeňské prameny ve Skalce. Dále se vydáme kolem nové přírodní nádrže a biocentra do Čelčic. Ráno sraz v 9:45 na hl. nádraží ČD, společný odjezd vlakem v 9:59 do Pivína. Návrat z Čelčic kolem 14. hodiny. Délka trasy asi 6 km.

Sázení ovocných stromů na Kosíři 24.10.2020, archiv SEV Iris

Kontakt:
ČSOP, Ekocentrum Iris
Husovo nám. 67,
796 01 Prostějov
tel. 582 338 278, 603 298 039
e-mail: iris@iris.cz
www.iris.cz, FB: Ekocentrum Iris

Akce finančně podpořilo: Statutární město Prostějov, Olomoucký kraj
a Ministerstvo životního prostředí v rámci projektu
Mezigenerační setkávání v přírodě.

Moravský ornitologický spolek – středomoravská pobočka ČSOP

Bezručova 10
750 02 PŘEROV 1
Česká republika

tel.: +420 776 746 980 – nonstop
tel.: +420 606 324 763 – kontaktní osoba pro média
e-mail: info@mos-cso.cz

Bankovní spojení: 32434831/0100
www.mos-cso.cz

Lidé při Evropském Festivalu ptactva pozorovali přes 6 milionů ptáků

Dobrý den z České společnosti ornitologické,

více než 23 000 lidí se o prvním říjnovém víkendu zúčastnilo Evropského Festivalu ptactva (EuroBirdwatch), největší evropské akce zaměřené na pozorování ptáků. 36 partnerských organizací BirdLife International, v Česku zastoupené Českou společností ornitologickou (ČSOP), připravilo pro zájemce více než 1 700 akcí, na kterých byli návštěvníci svědky ptačí migrace a pozorovali více než 6 milionů ptáků na své cestě do zimovišť.

V Česku se konalo 37 vycházek, kterých se zúčastnilo téměř 1 000 lidí. „*Neuvěřitelných 13 000 migrujících ptáků pozorovali návštěvníci vycházky u rybníku Nesyt u Mikulova. Kromě desetitisícůhlavého hejna špačků mohli obdivovat i elegantní volavku rusohlavou, která hnízdí v jižní Evropě a u nás se vyskytuje velmi vzácně,*“ uvádí Gabriela Dobruská, která Festival Ptactva v Česku koordinuje.

Festival ptactva je oslavou ptačí migrace a jedinečnou příležitostí k pozorování podzimního tahu ptáků. „*Zatímco v Ptačím parku Mnišské louky u České Lípy se s návštěvníky ještě loučily poslední vlaštovky a u Blatné se podařilo okroužkovat rákosníka proužkovaného na jeho cestě do Afriky, jinde se již objevovali první zimní hosté, např. dravec dřevlík tundrový na Vavříneckém rybníce, kachna hvízdák eurasijský u Studénky a na Opatovských rybnících nebo kachna polák malý u Tovačova a na Jivjanských rybnících*“ doplňuje Dobruská.

Pro ty, kterým se v současné situaci na vycházku nechtělo nebo v jejich okolí žádná vycházka nebyla, nabídla letos ČSOP možnost přidat se k Festivalu ptactva samostatně. „*Pozorování zadaná do databáze Avif se promítla do mapy zveřejněné na našem webu. Zobrazilo se více než 180 dalekohledů, zastupujících jednotlivé vycházky, ať organizované nebo individuální, uskutečněné v rámci proběhlého víkendu. Nejvíce druhů – 93 – pozorovali účastníci v Jihomoravském kraji,*“ říká Dobruská.

Výsledky Festivalu ptactva 3.–4. října 2020

Nejvíce akcí

1. Rusko (810)
2. Nizozemsko (212)
3. Maďarsko (194)

Účastníci vycházky v okolí Lázní Bohdaneč.
Foto: Libor Praus

V Ostrově u Macochy byl okroužkován tento mladý kos černý.
Foto: Josef Čmel

Nejvíce účastníků

1. Rusko (6 480)
2. Maďarsko (3 010)
3. Švýcarsko (2 680)

Nejvíce pozorovaných ptáků

1. Finsko (2 527 000)
2. Švédsko (980 000)
3. Nizozemsko (716 000)

Gabriela Dobruská
dobruska@birdlife.cz
724 687 996

Mimořádná ptačí sezóna na rybníku Nesyt

Dobrý den z České společnosti ornitologické,

letošní hnízdní sezóna na největším moravském rybníku Nesyt byla podle ornitologů zcela mimořádná. Díky tomu, že téměř třistahektarový rybník, který je součástí NPR Lednické rybníky, byl částečně letněný (napuštěný vodou jen z části) již od loňského podzimu, zde svá mláďata vyvedlo mj. nejméně 26 párů tenkozobců opačných, 18 párů pisilů čáponohých či 11 párů husic liščích. Takové počty u druhů, které se vyskytují spíše na slaných jezerech Rakouska a Maďarska, nebyly v Česku dosud zaznamenány.

Nesyt s nízkou hladinou vody letos nabízel unikátní podmínky pro hnízdění a výskyt ptáků.

Na rybníku Nesyt letos vyvedlo mláďata minimálně 18 párů pisilů čáponohých.

Téměř třistahektarový rybník Nesyt byl částečně letněný již od loňského podzimu. Významně to prospělo živočichům i rostlinám.

Jan Sychra
dubovec@seznam.cz
603 901 754

Přemysl Heralt
heralt@birdlife.cz
608 641 747

Gašpar Čamlík
camlik@birdlife.cz
731 782 066

Zákaz shromažďování pro ptáky neplatí. Ornitologové připravují třetí ročník sčítání ptáků na krmítkách

Praha, 2. listopadu 2020. Karanténa nebo omezení pohybu nařízením vlády nemusí nutně znamenat ztracení kontaktu s přírodou. Divočina totiž může začínat už za naším oknem, říkájí ornitologové a radí, jak udělat podzimní a zimní zahradu přívětivou pro ptáky, a to nejen příkrmováním. Na druhý lednový víkend pak připravuje Česká společnost ornitologická třetí ročník sčítání ptáků na krmítkách, kterého se lze zúčastnit z pohodlí domova. Už nyní se mohou zájemci hlásit o tipy a novinky prostřednictvím webové stránky ptacihodinka.birdlife.cz.

Vyvěsit krmítko a pravidelně příkrmovat ptáky je pouze jedna z možností, jak lze podpořit ptáky na zahradě. „S příkrmováním doporučujeme začít, až když teploty klesnou k bodu mrazu. Mezitím můžeme z naší zahrady udělat malý ptačí ráj a zajistit, abychom měli v lednu na krmítku živo,“ říká Dita Hořáková z České společnosti ornitologické.

Úhledně zastřižené keře a shrabané listí ptáci neocení. Naopak budou rádi, když bude na zahradě trochu „nepořádku“. „Staré dřevo a větve naskládejte v rohu zahrady na hromádku. Úkryt v ní může najít malý ptáček strážník, červenka nebo i hejno vrab-

ců. Spadané listí shrabte, třeba ke kmeni stromu, a nechte ladem. Ve vrstvě listí si najdou ptáci mnoho dobrot, ať už spadlé ovoce, nebo larvy a brouky. Kromě toho v kupě listí může najít útočiště třeba ježek, který tak díky vám přečká zimu. V sezóně vám na oplátku pomůže odstranit slimáky. Semenožravé ptáky můžete pohostit, když necháte stonky trvalek nezastřižené. Semínka jsou zpravidla takřka neviditelná, ale ptáci je pojíždají po celou zimu,“ vysvětluje Hořáková.

Podzim je také ideální čas na čištění ptačích budek. „Ptáčata už jsou z budek dávno venku, a proto je možné budky vyčistit

Zákaz shromažďování pro ptáky neplatí. Ornitologové připravují třetí ročník sčítání ptáků na krmítkách

od starých hnízd a připravit na další sezónu. V tomto období je také pravý čas na vyvěšování nových budek. Ptáci tak budou mít dostatek času je objevit, aby v nich mohli příští jaro zahnízdít,“ říká Hořáková.

Ptáky také potěší, pokud se s nimi podělíte o ovoce ze zahrady. „Letošní sezóna byla velmi bohatá na jablka. Například kosi a drozdi kvičaly je milují a ocení, když jim několik spadlých jablek necháte pod stromem. Případně je možné pár jablek nechat i na stromě v případě, že přijdou první mrazíky,“ říká Hořáková.

Jakmile teploty klesnou pod nulu, je podle ornitologů vhodné vyvěsit krmítko a začít s příkrmováním. „Krmítko musí být alespoň 1,5 m nad zemí, ideálně na závětrném a nerušeném místě. Potrava musí být vždy chráněna před sněhem a deštěm.

Do krmítka doporučujeme slunečnici, oves, prosa, pšenici a další obiloviny či luštěniny. Kosy a drozdy potěší pár jablek či jeřabin; strakapoudy, brhlíky a sýkory tuková směs,“ sděluje Hořáková.

Ptákům přátelské úpravy zahrady zúročíte o víkendu 8.–10. ledna 2021, kdy bude Česká společnost ornitologická organizovat třetí ročník sčítání ptáků na krmítkách. Zájemci o odběr noviniek a tipů se už nyní mohou přihlásit na webu ptacihodinka.birdlife.cz. Ten bude zároveň o sčítacím víkendu sloužit pro vkládání pozorování. Už nyní na tomto webu zájemci najdou rady a tipy a užitečné videonávody k poznávání a příkrmování ptáků.

Dita Hořáková
horakova@birdlife.cz
604 673 798

Třetí ročník sčítání ptáků na krmítkách – Ptačí hodinka: 8.–10. ledna 2021

Ptačí hodinka je dlouhodobý program občanské vědy České společnosti ornitologické, pomocí kterého chtějí ornitologové zjistit více o chování ptáků přezimujících v České republice. Program je určený pro širokou veřejnost a je vhodný pro každého, i bez předchozích zkušeností s ornitologií. Prvního ročníku v lednu 2019 se zúčastnilo 14 tisíc lidí, druhého ročníku v lednu 2020 dokonce 21 tisíc lidí. V obou ročnících byla nejpočetnějším ptákem sýkora koňadra. Výsledky jsou k dispozici na webu <http://ptacihodinka.birdlife.cz/vysledky-ptaci-hodinky/>

BirdLife
INTERNATIONAL

Pozn.: Česká společnost ornitologická dlouhodobě upozorňuje, že kvůli intenzivnímu zemědělství mizí z České republiky polní ptáci, zhoršuje se kvalita půdy a povrchové i podzemní vody jsou znečištěné pesticidy. V prosinci 2019 ornitologové předali petici s 56 tisíci podpisy, ve které apelují na ministra zemědělství Miroslava Tomana, aby se zasadil o zdravé zemědělství a pestrou krajinu.

**ZÁMEK
DŘEVOHOSTICE**

**PŘÍJEMNÉ MÍSTO
PRO SVATBU
A SVATEBNÍ
HOSTINU**

Kontakt: Matrika Dřevohostice 581 297 916

www.drevohostice.cz

Olomouc třídí odpad,

Papír

Nebezpečné odpady

Nápojové kartony

Plasty

Sklo

**• sbíráme,
• separujeme,
• recyklujeme**

přidejte se také vy...

Olomouc třídí odpad

**TECHNICKÉ SLUŽBY:
MĚSTA OLOMOUCE**

Restaurování unikátních kachlových kamen na Šternberku bylo dokončeno

V srpnu letošního roku bylo na státním hradě Šternberk dokončeno rozsáhlé restaurování unikátního souboru 13 kachlových kamen, které zde shromáždil Jan II. z Liechtensteina. Všechna restaurovaná kamna jsou součástí prohlídkové trasy hradu a návštěvníci budou mít možnost si je prohlédnout v následující sezóně.

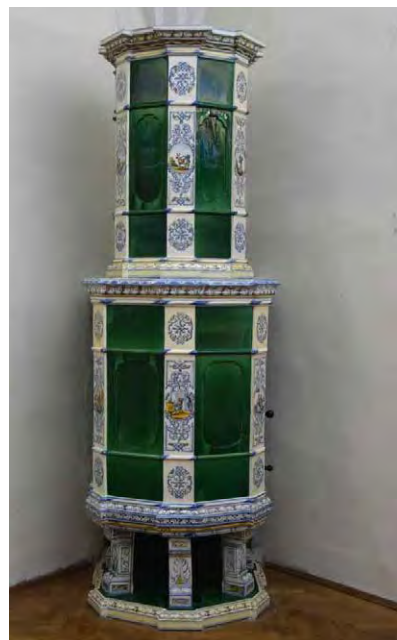

Cena projektu byla 1,5 mil. Kč a tyto prostředky byly získány z dotačního titulu MAS Šternbersko. Projekt restaurování kamen byl realizován v období květen roku 2019 až srpen 2020.

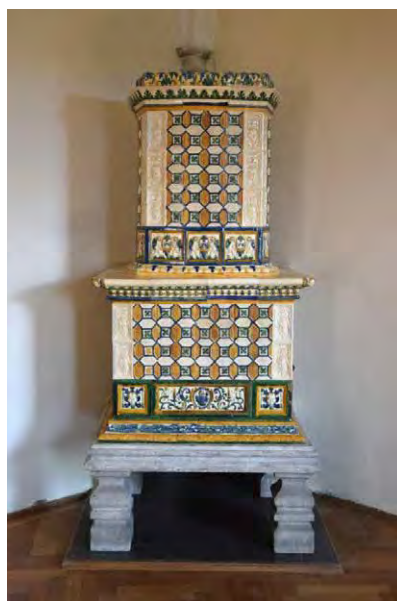
Kamna pochází z různých historických období od renesance přes klasicismus, rokoko či empír až po počátek 20. století. Kolekce je zajímavá i svou různorodou barevností a výzdobou. V průběhu restaurování, které se ukázalo těžším, než se zdálo na počátku, objevily restaurátorky spoustu nových skutečností. Např. to, že většina kamen pravděpodobně pochází ze zahraničí a na Šternberk byla dovezena ze Švýcarska, jižního Německa a z Tyrolska. Ve dvou z nich se vůbec nikdy netopilo. Další zajímavostí je, že jedny z kamen byly již v minulosti restaurovány. Jedná se pravděpodobně o nejstarší restaurátorský zásah dochovaný na kachlových kamnech v České republice. Dle švýcarských pramenů bylo toto restaurování provedeno koncem 19. století dílnou Josefa Antona Keisera v Zugu a poté byla kamna prodána do liechtensteinské sbírky na Šternberk. Toto historické restaurování bylo velmi kvalitně provedené, a proto bylo při současném re-

staurátorském zásahu beze změn zachováno, pouze citlivě obnoveno v místech poškození.

Jak prozradily samy restaurátorky, Sylva Antony Čekalová, Alžběta Netopilová a Radka Bukovjanová, bylo pro ně restaurování souboru kamen na Šternberku obrovskou výzvou a taky zkušeností. Práce je natolik bavila a nadchla, že se chtějí věnovat dále studiu této kolekce historických kamen, a to zejména získat další informace ze zahraniční literatury a archivů. Nad rámec svých restaurátorských prací provedou i analýzu některých odebraných vzorků hmot např. spárování.

Jak vlastně restaurování probíhalo? Prvotní je restaurátorský průzkum, následuje fotodokumentace, restaurátorský záměr, čištění, zpevnění, konzervace, úprava spárování, nové spárování, doplnění chybějících částí, restaurování kovových částí a závěrečná retuš. Nejsložitější etapou bylo doplňování, zejména u nejstarších kamen pocházejících pravděpodobně z Tyrolska a datovaných do 2. poloviny 16. století. Tato kamna s christologickými motivy byla nejvíce poškozena popraskanými kachli a mnohačetným chybějícím původním materiálem. „Při restaurování nám přálo štěstí. U jednoho z kachlů, který byl velmi poškozen odpadáním glazury, chyběl i celý obličej lovce. Po dlouhém hledání a konzultacích s kolegy ve Švýcarsku se podařilo najít analogii pro tento konkrétní výjev a nakonec i původní dřevorytovou předlohu publikovanou poprvé v roce 1590.

Restaurování unikátních kachlových kamen na Šternberku bylo dokončeno

rování nám přálo štěstí. U jednoho z kachlů, který byl velmi poškozen odpadáním glazury, chyběl i celý obličej lovce. Po dlouhém hledání a konzultacích s kolegy ve Švýcarsku se podařilo najít analogii pro tento konkrétní výjev a nakonec i původní dřevorytovou předlohu publikovanou poprvé v roce 1590.

Chybějící část motivu tak bylo možné doplnit,“ připomněla jednu z nejsložitějších částí restaurátorka Sylva Antony Čekalová.

Celou kolekci historických kamen mohou návštěvníci obdivovat na obou prohlídkových okruzích hradu Šternberk od příští sezóny.

Kontakty a informace:

p. Helena Gottwaldová, kastelánka hradu Šternberk, 602 543 562, gotwaldova.helena@npu.cz

Mgr. Dagmar Šnajdarová, pracovník PR NPÚ ÚPS Kroměříž, 573 301 435, 725 308 460, snajdarova.dagmar@npu.cz,

Svěcení laviček bl. Karla a císařovny Zity v Návarově

V sobotu 12. září 2020 byly pořízeny nově zbudované lavičky císaře a zatím posledního českého krále blahoslaveného Karla I. a zatím poslední české královny Zity, určené k odpočinku poutníkům na cestě ke zdejšímu prameni císaře Karla I. a byla též odhalena informační tabule o Františku Palackém.

Malebným údolím řeky Kamenice v podhůří Jizerských hor prochází turistická stezka pojmenovaná po velkém českém historiku, politikovi, spisovateli a monarchistovi Františku Palackém. Pro připomenutí tohoto velkého muže byla u stezky v blízkosti Návarova odhalena nová informační tabule o jeho životě a díle, která mimo jiné známým citátem dokládá, že František Palacký patřil mezi přesvědčené monarchisty a doufal v budoucnost českého národa ve společenství dalších středoevropských národů pod vládou Habsbursko-Lotrinské dynastie: Ode hranic říše Rakouské ale musím každou myšlenku o republice již napřed odhodlaně

i důrazně zamítati. Pomyslete si říši Rakouskou rozdělenou na množství republik a republik – jaký to milý základ k universální ruské monarchii!

Pramen věnovaný poslednímu českému králi blahoslavenému Karlovi I. se nachází v údolí pod Návarovem přímo u Palackého stezky, nedaleko penzionu Rusalka a mostu přes řeku. Pramen byl po dlouhá desetiletí zapomenutý a zanesený, skrytý vytékající voda podmácela turistickou stezku. V roce 2017 jej vyčistil a vyzděl praporečník Svazu vojenských vysloužilců Jiří Šubrt. Poté byla nad pramen upevněna dřevěná deska s portrétem císaře a jeho jménem. Voda z pramene je

krystalicky čistá, chutná a obsahuje léčivé složky. Slavnostní pořízekání pramene se konalo péčí Koruny České a Svazu vojenských vysloužilců 11. srpna 2018 a o rok později byla zbudována také informační tabule pro lepší informovanost turistů a kolemjdoucích o osobnosti, po níž je pramen pojmenován.

Foto: Jiří Čížek a Zdeněk Svoboda

Muzeum a galerie v Prostějově, p. o.

CESTY DO PRAVĚKU

ANEB VE STOPÁCH ZDEŇKA BURIANA

Výstavní projekt Volného sdružení výtvarníků PAS
(Paleoart – Art and Science)
Jaroslav Bažant, Pavel Dvorský,
Petr Modlita, Jiří Svoboda, Jiří Teichmann

8. 10. – 6. 12. 2020

výstavní sály muzea, nám. T. G. Masaryka 2

Zastupitelstvo jednalo pod širým nebem

Město Velká Bystřice

Historicky první veřejné jednání Zastupitelstva města Velká Bystřice pod širým nebem se uskutečnilo v pondělí 14. září 2020. Zasedání bylo původně jako vždy plánováno do prostor foyer Kulturního domu Nadační. Příchozí zastupitelé však postupně zjišťovali, že je něco jinak. Zasedací stoly, židličky i materiály byly připraveny na „piazzettě“ před vstupem do kulturního domu. Městský úřad tak operativně zareagoval na nově zprůsvětlená opatření související s onemocněním Covid-19, podle kterých by bylo ve vnitřních prostorách nutné použití roušky pro všechny zúčastněné osoby. Využilo se tedy příznivého počasí „babího léta“ a zasedalo se venku, což bylo zastupiteli i několika zástupci občanů v plénu kvitováno s povděkem. Samotné zasedání proběhlo bezproblémově; všechny body se podařilo zdárně projednat a odhlasovat. Jako bonus mohli zastupitelé sledovat překvapené pohledy kolemjdoucích a občas též úsměv na jejich tvářích.

Kontakt:

Mgr. Martina Skálová
vedoucí odboru kultury a informací
skalova@muvb.cz, tel: 734 236 506

Město Velká Bystřice
Zámecké náměstí 79, 78353 Velká Bystřice
www.velkabystrice.cz

Pohár sv. Václava bez vítězů

Již pátý ročník setkání myslivců a přátel myslivosti svolal Myslivecký spolek Blata Hněvotín s podporou Koruny České na 26. září do svého areálu Výrovka, ležícího v hněvotínských skalách nedaleko Hněvotína. Bohatě připravený program hned v úvodu narušila probíhající koronavirová pandemie. „Trubači Koruny České, kteří pravidelně setkání zahajují, nepřijdou z důvodu karantény,“ smutně oznámil spoluorganizátor a předseda MS MUDr. Pavel Andrš. K tradičně hojně účasti nepřispěl ani silný déšť, který Hněvotín vytrvale trápil již od půlnoci.

Po slavnostní famfáře si vzal slovo pořadatel této akce myslivecký hospodář Pavel Toman a nastoupené účastníky pozdravil slovy: „Vážená dámo, naše stálá účastnice tohoto svatováclavského střelení, Marto Palatý, vážení hosté, pánové a kamarádi. Měl proběhnout letošní pátý ročník střelby k počtu svatého Václava a hlavně měl to být zase festival kamarádství, setkání a dobré nálady. Situace ve státě je taková, jaká je. Počasí, jaké je, by jen přispělo k šíření respiračních chorob. Takže letošní ročník co se týče střelecké části jsme skrečovali. Nicméně pohoštění, které bylo připraveno na celý průběh této akce, je Vám k dispozici.“

Poté poděkoval všem za účast v tomto deštivém počasí. Další promluvil spoluorganizátor akce za KČ Pavel Andrš. „Scházíme se zde v předvečer Dne české státnosti v den sv. Václava, je to na paměť jeho úmrtí patrně v roce 935. Naším patronem je sv. Hubert, ale přibližně ve stejné době, jako žil sv. Václav, byla zřízena funkce lovčího na tvrzi Zbečno nedaleko hradu Krivoklát, proto je patronem i naším. Vzpomínáme vždycky při této příležitosti také na naše kamarády a přátele, kteří již mezi námi bohužel nejsou a sledují dění z mysliveckého nebe. Chtěl bych nyní na ně zavzpomínat, vzdát jim hold a poslat jim zřetelný signál, že na ně mys-

Ranní nástup účastníků

líme a jsou tu s námi“ a požádal historický spolek Kirri z Pňovic o čestnou salvu. V závěru zapěl část melodie Svatováclavského chorálu.

Poté přišla se svou zdravicí paní Palatý. „Vážení a milí, dovolte, abych Vám poděkovala z celého srdce, že mě vždycky pozvete a mohu tady s vámi pobýt. Moje duše se raduje a srdce zpívá. Mějte se krásně, přeji Vám vše dobré a kéž by nám bylo dopřáno v příštím roce se zase sejít.“

Tímto byly ze strany MS veškeré oficiality a náležitosti ukončeny provoláním „Myslivosti zdar“. Letošní Pohár sv. Václava v Hněvotíně tak zůstal bez vítězů.

Rudolf Krč

Čestná salva

Paní Palatý se zdravicí

ŽÁDNÉ REKLAMY, PROSÍM!
ŠETŘÍM NAŠE LESY – HISTORICKÉ DĚDICTVÍ
ZEMÍ KORUNY ČESKÉ

štreit, batorski, cakirpaloglu, hubáček, matoušek, havlíčková, papica, habermann von hofen, sidorová, husák, šibík, buchta, tereza, z davle, drábková, adámek, šnajdr ml., šnajdrová, trizuljak, dvorský, esson, šplíchal, macko, kanta, štěpánek, daněk, ellithy, šnajdr st., chlupová, kanta, atencio, herynek, kučerová-žampová, hornáková-civadepastuszak, schnabl, štenclová, konečný, barta, skavová, ban, kosková, roztočil, nesnídalová, lloyd, kupka, spěváček, sedlák, raclavský, konstantinavičius, chválková, bohac, terčová, červenák, jurečková

10 let galeriezet

vernisaž 19. 9. 2020 v 15.00 hodin | výstava potrvá do 21. 1. 2021

galeriezet

Město Velká Bystřice

7. pochod za obnovu Českého království

V královském městě Olomouci se již stalo tradicí, že vedle oslav vzniku samostatného československého státu se zde setkávají také ti, kteří by upřednostnili návrat ke staré dobré monarchii. Již posedmé a vzhledem k vládním opatřením ve velmi komorním složení jsme se ve středu 28. října sešli na Žerotínově náměstí u secesní vily Primavesi.

Předseda Regionálního sdružení KČ Pavel Andrš poté přivítal všechny účastníky a připomněl některé historické as-

pekty. 16. 10. 1918 vyhlásil císař Karel I. Národní manifest, které přineslo zemím Rakousko Uherské monarchie federativní uspořádání. 28. 10. potom vyhlásili představitelé Národního výboru na Václavském náměstí státní samostatnost s tím, že všechny zákony a nařízení R-U zůstávají nadále v platnosti a o tom, zda budeme monarchií, nebo republikou, se rozhodne později prostřednictvím referenda, nebo voleb. Národní shromáždění poté 14. 11. 2018 vyhlásilo republiku.

Tentokrát bez kapely, zato s pocitem účastníků oslav 102. výročí vzniku samostatného Českého království a vyzbrojení zemskými prapory se ve 14.00 hod. vydáváme na pochod centrem města, přecházíme obě náměstí a pokládáme kytici u sousoší Nejsvětější trojice, kde se pomodlíme Ave Maria za zdraví, mír a blahobyt naší země a svoji pout' končíme na Václavském náměstí před katedrálou. Pro všechny to byl sváteční a požehnaný den.

Toto číslo vyšlo s podporou Lékárny U černého orla v Prostějově

Časopis vychází s podporou Koruny České

zelení A DOBA – měsíčník zelených hnutí

Vydává Zelený kruh Olomouc. Náklad 2 500 výtisků. Uzávěrka 15. dne v měsíci.
Šéfredaktor MUDr. Pavel Andrš, výtvarný redaktor Jiří Komár Jurečka
Redakce: V Kotlině 4, 779 00 Olomouc, tel./fax: 585 436 926
e-mail: zeleny.kruh.ol@mybox.cz, <http://www.zelenykruh.olomouc.cz>
Objednávky na adrese redakce.
Registrováno referátem kultury OkÚ Olomouc pod číslem MK ČR E 12634.
Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem Severní Morava, č. j.: 543/97 - p/1 ze dne 10. 2. 1997

adresát:

Tištěnou verzi tiskneme na recyklovaném papíře běleném bez použití chlóru

TISK: Petr Skyva, tel.: 608 869 087